

„Soča“

Izhaja vsak petek o pol dne in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto gld. 4-40, pol leta 2-20, četrt leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašajo pri upravnistvu.

„Primorski“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi torek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Večkrat — po pogodbi. — Za večje črke po prostoru. Posamične števke dobivajo se v tobakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrončiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr. Dopisi pošiljajo naj se uredništva, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Soča“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Dragotin Strucelj.

„Bog in narod!“

Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabrček (odgov. J. Krupotič).

Kvišku srca!

V zadnji številki smo opisali delovanje vseh možnih strojev proti nam Slovincem o priliki volitve v veleposestvu. Iz našega opisa je bilo razvidno vsakomur, da ni bilo mogoče zmagati proti tolikim nezakonitostim.

Propali smo torej! In tako smo poslali Slovence na Gorickem le dva poslance na Dunaj, Italijani pa — tri! Število vseh poslancev na Primorskem se je sicer pomnožilo za tri, a končni uspeh je tak, da od petih slovenskih poslancev od prej smo dobili — le štiri. To je pač dovolj slike o razlikovanju odnosov pri koncu Rimaldinjeve vlade.

Kar se tiče nas Slovencev na Gorickem, moramo že pripoznati, da naša dva poslancev odvažata nekaj Lenassijev in Verzeznassijev; vendar naš klub v državnem zboru bi bil lahko za tri poslance večji.

Toda ukladaj tej zgubi nam ni treba obžalovati svojega položaja. Slovinci smo tako ljudstvo, da nas treba s kolom pobijati, potem se šele znanemo. Naj nas nasprotniki torej le pridno nabijajo, nič za to, ho pa odpor toliko hitrejši in uspešniši.

Dogodki pred volitvami, pri volitvah in po njih so odprli oči tudi onim, ki doslej niso mogli videti resnice. Narodna zavest med našim ljudstvom je nakrat poskočila do visoke stopnje. Po vsej deželi govore le o teh volitvah in o skandaloznih demonstracijah proti Slovincem. Umije se, da vse, kar ljudstvo ugiba in govori, je gorickim Lahom in drugim našim nasprotnikom neugodno.

Toda uprav tako probujenost slovenskega ljudstva nam je porok boljše prihodnosti. Naj so nasprotniki le dobili poleg Lenassija in Zanettija še Verzeznassija na Dunaju, to nas ni malo ne moti, kajti ona probujenost, katero so oni sami zanesli med naše slovensko prebivalstvo, nam izgubljeni mandat zopet pridobi.

Letošnje volitve so odprle oči celo najprostejšim Slovincem, s kakšnimi ljudmi imamo opraviti. Toda nikar misliti, da ostane le pri spoznanju, marveč kmalu se pokažejo tudi dejanja. Naše ljudstvo je pripravljeno na sistematičen odpor s tem, da se postavi tudi v gromotnem pogledu na svoje noge, da bo odsej podpiralo le svoje ljudi, slovenske trgovce, obrtnike, odvetnike itd. In to je edino prava pot, ako hočemo, da odleže lahonom šopirni rožički. Slovinci bi bili zaničevanja vredno ljudstvo, ako bi se ne znali osvoboditi tujih življenj; ker pa smo bili doslej že dovolj zaničevani, menimo, da je odbila smrtna ura dosegljanim odnosajem. Slovenski narod na Gorickem je torej pripravljen, da stopi v vsakem pogledu na svoje noge, da mu ne bo treba v nikakem pogledu drago plačevane »podpore« od laške strani.

Da, prav ima »Sentinella«, ki zdi huje po listih lepih starih časih, ko so Slovinci še narodno spali. Oh zdaj pa tega ni več — veselje je preč, preč! In prav je tako!

Zato pa rojaki, nič strahu, — prihodnost bo naša! Kaj za to, ako zdaj ltipimo, ako nas preganjajo, zatirajo, teptajo, zaničujejo, ako nas tlačijo tudi tisti, ki bi nas morali braniti, — vse to prestanemo, značaji naši se utrdijo v dobi mučeništva in sine nam solnce milejše prihodnosti. Ako pa se koncu godi v nebo kričea krivica, naj pomisli, da narod brez mučeniškov je narod figovcev, narod strahopetnih starih babic.

Toda biti moramo tudi zares možjé v pravem pomenu besede, vsi, kar nas je vzgojilo slovensko mleko.

Vsi torej složno na delo za našimi narodnimi boritelji in voditelji, katerih čaka še težavna naloga, da potegnejo v obraza ostudno krinko vsem klevetnikom in samosilnikom. To se zgodi, kajti po vseh dogodkih zadnjih časov imamo nabranega toliko neovržnega gradiva, da bodo morali videti tudi slepci in slišati gluhi, da — tako ne sme, ne more iti dalje. Vsak Slovenec pa, ki more k tej nalogi kakorkoli pripomoči, naj se čim prej oglasi in stori svojo — narodno dolžnost. Glavo po koncu, srca kvišku! Za pošteno stvar se lahko bojujemo brez strahu pred vsemi mogotci!

Jugoslovanski klub.

To vprašanje se mora v teh dneh rešiti. Milo se nam stori, ko čitamo, kako so razne druge skupine določile svojo organizacijo, le o bodoči organizaciji zastopnikov naroda slovensko-hrvaškega ne vemo še ničesar pozitivnega. Jedina vest, ki je dosla 28. pr. m. z Dunaja, je malo tolažilna. Tudi ne vemo, je li ta vest istinita, ali le izmiselnost kakoga časnikarja, vendar je poparila vse kroge. — Kratka je bila sicer ona vest, vendar pa usodna. Poročilo pravi namreč, da so se pojavile »težkoče« glede osnutja jugoslovanskega kluba. Kake težkoče pa so to? Težkoče sedaj, ko treba nastopiti, ko se bliža usodni trenutek zasnutja bodoče snovi v politiki Avstrije. Opravičeno bi bilo vsaj deloma tako čudno odlašanje, dokler je še bilo nekaj, kar bi bilo vsaj podobno opravičenju odlaganja jugoslovanskega kluba od strani slov. konservativcev. Sedaj pa, ko so se združili konservativni Nemci Hohenwartove in Dipaulijevе harve v eno skupino, sedaj je odpadel se zadnji izgovor. — Pri tem naj omenimo, da je »Slovenec« z dne 28. marca razpravljal, kako je nastala ideja jugoslovanskega kluba ter obljubil, da hoče še le v bodočih člankih razpravljati o tem, kaj kaže sedaj našim poslancem! Zdi se nam, da je z njim v zvezi ona usodna vest z Dunaja.

Pravijo, da konservativne poslance plaši oseba Šukljeja. Veliko nadarjenost in spretnost v politiki omenjenega poslanca smo vedno priznavali, dasi se nismo vselej ujemale z njegovimi nazori. Tudi nečemo presojevati, je li g. Šuklje tista oseba, katero bi želeli za predsednika jugoslovanskega kluba, ne, ah ker mislimo, da je vprašanje predsedništva le podrejeno vprašanje, kateremu se ne sme podrejaliti stvar sama, v tem slučaju prevažna stvar, osnutje jugosl. kluba. V 69. st. »Sl. Nar.« je objavil poslanec Šuklje svoje mnenje — ki služi prav za prav v odgovor na »Slovenec« opazke: — v tem članku stoji med drugim tudi to-le:

„Kar se tiče splosne konstelacije, trdim moram pač, da položaj se nikoli ni bil tako ugoden za slovensko delegacijo, kakor baš dandanes. Državni zbor, broječ 425 poslancev, je razbit v obilico mahštevilnih frakcij. Najmočnejši klub je dandanes mladotški, broječ le 62 članov. Jasno je torej kakor beli dan, da jugoslovanski klub, kateri bi imel 29 členov, postane že po svojem številu tako važen in čestokrat odločilen faktor, da ga ne bo mogla prezirati nobena vlada.

Konstelacija je tedaj skrajno ugodna za nas, toda izkoriščati jo moremo le v tem slučaju, ako se zjedimo v jedno organično celoto. Vpoštevali nas bodo le tedaj, ako smo združeni. Malotševine frakcije 7-8 mož se običajno ne uvažujejo, ali upliv in parlamentarna veljava raste v geometrični progresiji, kakor hitro jih pomnožite na 20-30 glasov. To se vidi že pri volitvi v razne odseke. Povsem gotovo je, da bode jugoslovanski klub primerno zastopan v vseh odsekih, dočim se na male otrinke prerado popolnoma pozabi!«

Omeniti hočemo se izjavo tega gospoda na koncu omenjenega članka, ki glasi: »Konečno le še jedno besedo! Iz »Slovenčevih« besed se razodeva bojazen, češ,

Šuklje priporoča jugoslovanski klub iz osebne častihlepnosti, ker hrepeni po vodstvu. Gospoda moja, ta vaš strah je prazen! Za stvar mi je, vnanjosti preziram, združite se v celotno skupino, delajte za narod, kateri vam je poveril častno svoje zaupanje, ter izročite vodstvo onemu poslancu, koji nadkrijuje svoje tovaršice po svoji razsodnosti, svojem znanju in političnem ugledu! Preskromen sicer nisem, vendar Vas zagotavljam: Jaz za svojo osebo bodem presrečen, ako me objektivna nepristranska ocena v vseh teh ozirih proglasi celo za zadnjega in najmanj vsposobljenega mej vsemi našimi zastopniki!«

Gosp. Šuklje se je postavil na korektno stališče, sedaj imajo besedo kranjski konservativci. Mi pričakujemo od njih rodoljublja, od njih sočutja z nami trpinami po obmejnih pokrajinah, da ne odbijejo bratske roke, ki se jim ponuja za zložno delo narodu v prid! Za nas je osnutje jugoslov. kluba, kakor predstavitev naše narodne vzajemnosti, upravičeno vprašanje. Ako ne pride do združenja hrvaških in slovenskih poslancev, bomo smatrali to za večjo narodno nesrečo, nego so bili naši porazi na volitvah.

»Slov. Narod« poročajo z Dunaja 30. marca: »Jugoslovanski poslanci so se sinoči sešli na posvetovanje glede ustanovitve jugoslovanskega kluba. Zoper jugoslovanski klub sta govorila dr. Šusteršič in dr. Krek, za ustanovitve dr. Laginja, Šuklje, dr. Ferjančič, Ziekar, dr. Gregoričič, Berks, Trumbič in Bulat. Nocoj se reši stvar definitivno. Nekaj upanja je, da se doseže jugoslovanski klub.«

Torej le »nekaj upanja«? V resnici pa vemo, da ga že ni bilo skoro nič več, kajti šest poslancev s Kranjskega je že hotelo obvarovati svojo »samostalnost«; njim se je pridružil se jeden izvenkranjski poslanec, kar nas mora uprav neprijetno dirniti. — Gospodje pač niso pomislili, kako neizmerno veliko odgovornost si nalagajo na ledja, odgovornost, ki bi jih morala udusiiti, ako volci niso sami klečeplazci in nezavodno orodje v rokah nekaterikov. Čudno se nam le zdi, v kakšnem soglasju pa je uvodni članek v »Slovenec« od sobote in vedenje njegovih somišljenikov na Dunaju. Ves slovenski svet gleda z napeto radovednostjo tje gori na Dunaj, da vidi, kaj storijo njegovi zastopniki v takó usodepolnih dneh, kakoršni so uprav današnji. Upajmo, da se poravnajo vsa nasprotstva in da vendarle pride do prepotrebnosti složnosti vseh poslancev s slovankega juga.

V torek večer se je nakrat zasuknilo na holje, celo na holje nego smo pričakovali. Res je, da stane ta preobrnitev veliko zatajevanja in obzirnosti ogromne večine poslancev, toda dobri stvari na ljubo se je to zgodilo. Ta večer so se torej zopet sešli jugoslovanski poslanci na posvetovanje; došla sta tudi moravski poslanec kaplan Stojan in zastopnik šestih rusinskih poslancev Barwinski. Doseglo se je sporazumljenje, da se ustanovi skupni klub s krščansko-socialno barvo. Ker je imenovanje katoliški vendarle odpadlo, je omogočen pristop tudi dveh Srbov, ki sta pravoslavna. Izvolili so tudi odbor, ki naj dožene dogovore, in sicer gg. Barwinski, Bulat, Ferjančič, Gregoričič, Laginja, Stojan, Šusteršič, Trumbič in Ziekar.

O uspehu tega posvetovanja na tem mestu se ne moremo sporočati; morda nam bo to mogoče na drugi strani, ako dobimo pravočasno zaeslljivo poročilo. Upanje je, da se uresniči naše želje. Ako se to zgodi, tedaj res ne bo jugoslovanskega kluba, pač pa večji slovanski klub, ki bo štel za g. a. 36 ali morda celo 37 poslancev. Tak klub bo že nekaj veljal, z njim bo morala računati vsaka vlada, toliko bolj, ker bodo v njem zastopani vsi avstrijski Slovinci, vsi Hrvatje, vsi Srbi, vsi Rusini in češki narod po dveh poslancih. Ako se to zgodi, tedaj bomo lahko mirno zrlí v prihodnost, kajti uverjeni smo, da tak

klub ne bo pustil, da se bodo preganjali in zatirali Slovinci in Hrvatje na Primorskem. Dal Bog, da bi se uresničile naše lepe sanje. Z nami Bog!

DOPISI.

Iz Rublj. — Rubinski grad, z vsemi posestvi kat. občine Rubije, je bil nekdanj lastnina grofov Thurn Taxis. Ta rodbina je odstopila grad ter vsa posestva grofom Coronini. Zadnji iz te rodbine je gospodaril tu do 27. marca 1872. Tega dne in leta je kupil grad in vsa pripadajoča posestva sedanji lastnik Leonhard baron Bianchi, Duca di Casalanza, vitez Fran Josipovega reda itd. Torej preteklo soboto, dne 27. marca t. l., je preteklo 25 let, kar se je nastanil ta plemeniti gospod v naš prijazni kraj. Imenjem ga preplemenili, ker se res odlikuje, s svojim plemenitim srcem, med bogataši naše dežele. Njegovi podložniki so zadovoljni in srečni ter ga ljubijo kot skrbnega očeta. Ob 25-letnici so mu skazali svojo udanost in ljubezen s tem, da so že na predvečer slavnostnega dne razsvetlili vso vasico ter korakali možki, ženske in otroci vsak s svojo bakljo pred grad, kjer so gromovitimi »živio« klici pozdravljali svojega gospoda. Prisel je, ganjen do solz med nje ter se ginljivimi besedami zahvalil za izkazano mu ljubezen in čast.

Sobota je bil za celo vasico praznik (za delavce plačan). Vdeležila se je visokorodna rodbina z rubinskih prebivalstvom sv. mase, koja se je darovala v spomin 25-letnice. Po sv. masi je pozdravila visokorodnega gospoda sol. mladina, za koje odgoje je posebno vnet in skrben. Tudi tem malekom se je visoki gospod gniljivo zahvalil ter jih vspodbujal, ne le k ljubezni svojega bližnjega, ampak tudi k ljubezni do domovine in presvitlega cesarja, na kar je zadonel iz mladih grl trikratni »živio« na presvitlega cesarja. Ob 11. predpolodne je obdaril dobrotljivi gospod baron vsaceva delavca s hraniščno knjuzico, katerih vovge presegajo več sto goldinarjev. Prejel je tudi vsaki boteljko izvrstnega vina in najemniki hiš so bili prijetno iznenadeni s tem, da jim je odpuštil polovico najemštine za letošnje leto.

Tako je slavil sponin četrstoletnega bivanja med priprostim ljudstvom visokorodni gospod Leon baron Bianchi, Duca di Casalanza, vil. Fr. Jos. reša itd. Ni li to preplemenito?!

Iz Pevme, 30. marca. — Kdo hujska? Kdo draži? Naslanjajo se na besede Tomaža Kempčana, ki pravi: »Druge sodiši je prazno delo; dostikrat se pri tem zmotiš in lahko grešiš« — — — nočemo kar naravnost odgovoriti na vprašanje »kdo hujska?« Vendar ne moremo si kaj, da ne bi navedeli nekatera dejstva, ki glasno vpijejo in dokazujejo, da mi Slovinci nismo krivi izgredov, ki se javljajo v naših postenih bližnjih gorških občinah. Torej z dejstvi na dan! Dne 7. februarja so pomazali tla pred tuk. občinsko pisarno tako, da ni bilo mogoče stopiti čez prag, pa tudi vratam niso prizanesli. Ali so to storili Slovinci? Nikakor!

V št. Mavru je na dan sv. Valentina velik shod, h kateremu prihajajo vsako leto tudi meščani v obilnem številu, se ve, ne k popoldnanski cerkveni slovesnosti, ampak k kozarec dožrega vina v gostino gospoda Fonzarja. Tudi letos dne 14. februarja je prišlo mnogo gostov iz »italijanske« Gorice, ki so se nekaj časa dostojno obnašali, a komaj jih je prešinil vinski duh so se spozabili, da so na slovenskih tleh, ter jeli neustrašno prepjevati italijanske pesmi, katere so ponavljali vračajoč se skozi Pevno v Gorico. V Pevmi so bili naprečeni, naj nikar ne dražijo z italijanskim prepevanjem naših mirnih občanov. Utihihili so za trenutek, a spet so se oglasili pri zadnjih hišah. (O tem slučaju govori tudi zidovski »Corriere«.) Dne 2. marca, na pust, so prišli v Pevno na vozovih osemljeni s kapami v ital.

barvali mostarji in med njimi tudi delavci znanega gospoda. Skozi vas so prepevali ital. pesmi. Dne 15. marca smo pogrebali r. Jozefa Breganta, služabnika imenovanega gospoda. Tudi iz Gorice je prišlo mnogo prijateljev rajnega skazat mu zadnjo čast. Sprotnili so ga s klobuki na glavi (dasli jih je g. kurat prav prijazno naprosil, da bi se odkrili, ker taka je splošna navada na deželi —) do pokopališča. Na pokopališče so niso upali, zakaj ne? zato, ker je g. kurat molil slovenski — »Questo mostro di prelo prega per „selaf“ —) tako so med seboj godrnjali. Istega dne so prišli štirje mladenčci s harmoniko, ki so s prstom na duhovnika kazali in se mu posmehovali vračajočemu se v cerkveni obleki od pokopališča. Istega dne je prišlo kakih 16 mladenčev (med njimi Fogarjevi blapci) v gostilno T. Komavli, kjer so grdo razazajali in divjali prepjevajo ital. izjavno pesmi. Ni še zadostil! Mimo članovanja gosp. kurata A. J. B. so kot besni upili: »ovviva Gorizia« — »ovviva Gorizia Italiana«. Ženo in otroce, ki so prihili na ulico, so jim odgovorjali z »živio«-klici, pa tudi možje in mladenčci so prihili gledat in poslušat izbruh »avite culture«, toda ne z »živio«-klici, ampak s koli. Zaros velika sreča, da so prišli prepozno, ker »pogumni« odročeni so odnesli pece. — Dne 23. t. m. je šla neka goriska družba z goibho skozi Podgoro v Ločnik. Vračajoča se, se je ustavila pred hišo g. župana A. Klančiča ter upila »ovviva Gorizia«, »fura i selaf«, »viva il nostro deputato Verzeznassi«; isto se je ponavljalo pred stanovanjem A. Fogarja.

Dne 28. t. m. se je vračalo kakih dvajset furlanskih deklet iz Podgore v Gorico. Zagledavši na soškem mostu g. A. J. B. začele so, njim na čelu gospodar. peti ono znano ital. pesem: »nella patria del Rosselli« Gospoda duhovnika so pa posule s cestnim prahom. Onkraj mosta pri mitnici so se ustavile in vpile »ovviva Gorizia italiana«.

Sedaj pa vprašamo: Kdo hujska? Kdo draži? Kdo je kriv, da je naše krotko, mirno in poblešno ljudstvo razdruženo? Ali so krivo zadnje volitve? Ali pa drznost, neotesanost, surovost, tolikanj hvaljene »avite culture?« Odgovorijo naj gospodje, ki imajo pravico in dolžnost soditi! Pevmčani, sledi 14 podpisov.

Iz Mirna. — Krvaveli mora srce vsakega Slovence, ko sliši, kaj vse lahouska družba v mestu počenja ter sramoti našo narodnost, kadar le more. Ali ta čin nam ni v pogubo — ampak le v probudo, saj edino to mora najmanj zavednega Slovence ojačiti k vstrajnemu delovanju in napredovanju v povzdigo naroda. Rojaki, uvažujemo vedno in povsod svoje geslo: »Svoji k svojim« in prihodnost je naša. Ako vsi Slovinci podpiramo le narodnjake, propadli bodo naši nasprotniki, koji prežijo na nas poštene odjemalce, kojim v nepremišljenosti privabimo zaslužek, to je palico, s koje nas tepejo, — da bi jim bil skoraj dan plačila. — Na to kličem se enkrat »Svoji k svojim«, ker to je najbolje sredstvo do napredka in zmage. Pravicoljub.

Cerovo. — (Volitev v veleposestvu). — Nemirno smo v ponedeljek pričakovali izida volitve. — Nenadoma se zasveli kvas na korninski gori. Za njim se jeden, dva, tri. Zazeblo nas je v srce. Ti kresi so jasno razsvetljevali žalostno resnico — da smo padli. A niso se zadovoljili samo s kresi. Zažigali so jeli tudi bengalične ognje. Popolnoma razločno smo videli velik rudeč-zelen-bel beng. ogenj, ki je gorel skoro četrt ure. Evo, s čim slavijo izvolitev Verzeznassi-jev! To je ilustracija njegovega in tovaršev misljenja — Tudi v naši občini imamo nasprotnike. To je grof Formentini, Fabris, Dörfles, Bollasto. Seveda sami tujci — a njihova posestva so med nami. Pustimo se še briti od njih! Častna izjava med njimi je g. J. Cotič, ki je bil do sedaj veren Verzeznassi-jev pristaša. Kljub vsem pritiskom od one strani je ostal — naroden in volil kot narodnjak.

To na znanje nekaterim, ki so ga hoteli spravi-
ti v le. O izdajalcev. Dokazi so jasni —
torej čast, komur čast.

Z onirni pa, ki so nam na tak način
ostali zvesti — obračunamo že. — Kujmo
zelezo, dokler je vroče.

Ljudstvo je razburjeno po vsi deželi.
Sedaj je čas, da se napravi agitacija proti
vsem onim, ki so se nam pokazali nasprotno
pri zadnjih volitvah. Posebno pa proti gori-
škemu mestu. Slovenski listi naj neprenehoma
objavljajo imena slov. trgovcev in obrtnikov.
Dolžniki pa naj pošiljajo lepake po deželi,
v katerih naznanjajo svojo zalogo. Vsem ro-
doljubom bodi dolžnost — ljudstvo opozar-
jati na slov. trgovce in obrtnike. — Oni nam
pravijo: Abbasso i scavi! Mi pa njim: Dol
z vami, podle duše! Naj vas redijo Verze-
gnassi, Lenassi in kar je še takih assiev.
Nas ne bodete več puliti. Zaspno bodete
kimali v praznih prodajalnicah za — bankom!

Iz gor. Cerovega. — Čeprav se je o
zadnjih volitvah in njih nasledkih že mnogo
pisalo, vendar sprejmite, gospod urednik,
tudi od mene par vrstic v vaš cenj. list.

Dragi goriški Slovenci, z vami vedno ob-
žalujemo izživljanja in psovanja, katera mo-
rate pretrpeti vsled žalostnega poraza. Toda
upajte, mi vsi z vami, tudi nam zatiranim
Slovencem zasije zarja. Gorica ni še italijan-
ska in tudi ne bo. Upamo pa, da se zgodi
čisto nasprotno, da bodo prav oni, ki na vse
grlo kriče: Abbasso i scavi, morali zapustiti
naše kraje, ako smo složni in pri vsaki pri-
liki uvajamo geslo: „Svoji k svojim“. Nasi
nasprotniki so se doslej debelili in si nabrali
bogastva le od slovenskih žuljev; ko pa
spoznajo nasi ljudje, da so redili zmanja na
svojih prsih, ki nas sedaj, ko si je opomogel,
preklinja in podi od naše lastne rodne
zemlje, potem postanejo isti že ponižni, ali
pa bodo morali zapustiti naše kraje ter si
iskati kruha v „blaženi“ Italiji, ki ga sama
nima dosti. — Še nekaj mi je na srecu. Ko
sem izvedel izid volitve, s katerimi v zvezi
so je imenovalo nekaj brezznačajnih izdajal-
cev, mislil sem si: naš Gospod je imel enega
izdajalca, Judeža, ki ga je prodal za 30 sre-
bernikov. Naš ilak nesrečni narod pa jih ima
toliko, ki so prodali svojo dušo in vest sicer
za večjo svoto. Sraniota takim Judežem in
žalosten sponin. Ne bomo se maščevali nad
njimi po načinu, ki ga nas uče naši nasprotni-
ki, pač pa s ponosnim preziranjem.

Kolikian.

Iz Ribemberga: Tukaj se snuje društvo,
čegar člani se bodo morali obvezati proti
gromotni škodi — da bodo kupovali izključno
le pri Slovencih. Vsak ud ima nalogo siriti
nisel med narodom, da odvrta nezavedne
od italijanskih tvrčk ter jim svetuje, kje naj-
dejo slovenske trgovine in obrtnike.

Vprašamo slavno uredništvo: Kaj nam
je početi z našim trgovcem Gerzej-em, ki je
tudi podžupan, — ako v kratkem času ne
opusti Susseg-a v Rabatiseu? (To prepuščamo
le Vaši razumni razsodnosti. Uredn.)

Hočemo dajati še denar takim sovraž-
nikom naše narodnosti, kakor so nekateri
večkrat že v „Soči“ omenjeni trgovci — da
bodo bolj brez skrbi agitovali za Lahe,
ter kričali porchi scievi — eviva Gorizia
italiana in fora con scievi?

Domače in razne novice.

Pozor rojaki na deželi! — Nasi mali
trgovci na deželi kupujejo blago pri najbolj
zagriženih nasprotnikih. To mora nehati! Kdor
ne bo tega hotel, mu bo treba dati dober
nauk s tem, da ga odjemalci pustijo. — Mi
smo pripravljene dajati vsa potrebna pojasnila.
Le složno!

Kakó zavijajo. — Nas tiskar je pre-
tiral vsako zvezo s trgovcem Pauletigem v
Gospodski ulici. To je prišlo potem v „Sen-
tinello“ na način, kakor da je Pauletig pre-
tiral zvezo z g. Gabr., kakor da bi bil —
kužen. Ali ne, da je to ljubezljivo od Pau-
letiga? — Čujemo, da je storilo enako že
ved drugih Slovencev. — Priporočamo spe-
diterja Resberga v kapucinski ulici.

Za kadlice. — Lahonska „Sentinella“
je skandalozno napadla Lebanovo tobakarno
nasproti ljudskega vrta in odsvetovala svo-
jim ljudem, naj tam ne kupujejo. — Slo-
vencev dolžnost je, da smodke tam kupujejo.
Sicer je več slovenskih tobakaren v Gorici!
Te na znanje onim, katerim je vsejedno, ali
kupujejo smodke tu ali tam! — Pride čas,
ko lahonski še suhega listja ne dobé, da bi
kadili! Vsi delajmo na to!

Posnemajmo jih! — Nas tiskar je
rabil pri volitvi 18. marca voznika št. 64
(Jožef Cotar). Revolverblat goriskega poba-
linstva je takoj napadel tega voznika, češ, da
on edini je postregel g. A. Gabrščku. In
odsvedoval je svojim ljudem, naj se ogibljejo
voznika št. 64. — Na to je voznik spremenil
število v 36, ali takoj je to prišlo zopet v
„Revolverblat“ s pozivom, ne se poslužev-
vali tega voznika. — No, ako bi vozniki ča-
kali na goriske lahone, bi imeli ubogo malo
zaslužka. Vseh Slovencev dolžnost pa bodi,
da lahoni še peš ne bodo mogli hoditi po
težem zemi! — Priporočamo voznika 39. in 64!

Lepaki v Gorici. — Tajnik okrajne
bolniške blagajne, predobro znani Travan,
je dobil privilegij za nalepljanje lepakov po
goriških voglih. — Mi ne moremo umeti,

kakó se je moglo dati ta privilegij človeku, ki
je široko znan po svoji strastni zagriženosti
proti vsemu, kar je slovensko. — Rudovedni
smo, kakó bo s slovenskimi lepaki. Pravijo
to in ono, no, bomo videli!

Nasé ječe se v zadnjem času kar tla-
čijo s slovenskimi jetniki. V ječah pri sv.
Antonu, v kojih je prostora komaj za 60 —
70 jetnikov, jih je zdaj natlačeni čez 130.
Če uvažujemo, kako so ti prostori, kar
se snažnosti, luči in drugih zdravstvenih za-
htev tice, moramo kar strmeti, da se tako po-
stopa v našem stoletju človekoljubja in na-
predka s človeštvom in zlasti z učečo se in
nepokvarjeno mladino.

V tej družbi stoječe že 8 dni trije mla-
deniči (dva osmošolca in 19 letni učitelj), ki
so bili zares nade ne le svojih staršev, ampak
tudi naroda.

Ne smemo se danes spuščati v pre-
šetavanje vprašanja, ali in koliko je opravi-
čeno, da so sploh prišli v kako preiskavo in
da se je odredil proti njim preiskovalni zapor.

Njihov zagovornik je že postavnim po-
tom vložil proti temu protest in gotovo vse
poskusil, da bi jim izposloval prostost. Ali
zaman!

Tudi ponujanje varšine do 10.000 gl.
ni imelo nikakega vpeha.

Kakor čujemo, obrnil se je danes od-
vetnik dr. Stančič naravnost do pravosodnega
ministra brzojavnim potom.

O izidu teh kazenskih preiskovanj, ki
vse ljudstvo vznemirjajo, sporočino bolj ob-
širno o svojem času.

Polli-Augscheller. — Dne 30. marca
t. l. je bila pri lukajnski preturi glavna raz-
prava o tožbi Artura Polli-ja proti c. kr.
upravitelju pošte v Gorici, g. Petru Augschel-
ler-ju radi razzaljenja časti.

Polli se je pritožil namreč enkrat pi-
smeno pri Augschellerju, ker so ga nižji poštni
organi, ki je enkrat točno ob 9. uri prišel
na pošto, da bi oddal neko pismo, neuljudno
odgnali, češ, da na njihovi uri še ni odbila
deveta.

Za odgovor ga je napadel Augscheller
na javni ulici, ter mu na vse glas (da so
ljudje k oknom prileteli) zabrusil v obraz be-
sedo: „In Sua lettera è una lettera da ma-
scalcione!“

Napad je imel za Pollija, ki je bolan
na srecu, hude posledice na zdravju takó, da
je moral koj po tem napadu pozvati zdrav-
nika.

Augscheller je bil za to obsojen na 10
gld. globe, odnosno 48 ur zapora in povrne-
nje sodnih stroškov.

Ker je Augscheller proti tej sodbi vlo-
žil utok, prizval se je tudi Polli, ker se mu
zdi obsoda premeška.

Potrjena zaplenba. — Zadnja „Soča“
za Gorico je bila zaplenjena; no do zaplenbe
je bilo razdanih in razprodanih nad 200
iztisov. V Gorici je torej vsakdo čital, kdor
je hotel, tudi zaplenjene članke. — So-
dišče je zaplenbo potrdilo po §§ 300, 302
in 305. — Proti zaplenbi podamo utok.
Jako smo radovedni na to, kakó bo zagor-
varjalo c. kr. državno pravdnštvo
zaplenbo, katero je uročila goriska po-
licija.

Razprodaja „Soče“ v Gorici. — Po-
licija dela „Soči“ največje reklamo. Za zad-
njo število so se ljudje kar pulili; že prve
izdaje smo natisnili 200 iztisov nad navadno
število, a drugi dan smo morali natisniti
še 250 iztisov. Le v dveh tobakarnah so je
prodali nad 300 iztisov. Vrh tega je v mestu
do 150 naročnikov. Evo, koliko se je ta leden
čital!

Nasé zaplenbe. — Za zadnjo „Soča“
je prišel na vrsto „Primorec“. Kar debelo
smo gledali, ko smo dobili vest o zaplenbi
„P.“ Kaj, niti toliko da ne smemo več pi-
sati v Gorici? Res je, da takozvani harmo-
nika-paragrafi 300 — 305 lahko opravitejo
vsako zaplenbo, toda da bi bilo mogoče
opravičiti tudi zaplenbo zadnjega „P.“, tega
ne moremo verjeti. Proti zaplenbi podamo
utok.

Že v četrtek in v petek predpoldne so
nas prišli opozorit veljavni možje, češ, naj
pazimo, ker „Soča“ mora biti za-
plenjena. Kakó je to mogoče, da se go-
voré take reči že v naprej? — Zadnjo „Soča“
in „Primorca“ sta čitala in dala zapleniti okrajni
komisar Prinzig in policijski komisar
Contin. In s tem je povedano vse, kar treba
našim čitateljem povedati, vse drugo — do-
stavijo sami.

Kdo piše v „Corriere“. — „Soča“
ne sme poročati resnice o nemirih na de-
želi, lahonski listi pa smejo lagati in obre-
kovati, kolikor se jim poljubi. — Toda
„Corriere“ prinaša tudi taka poročila o do-
godkih v mestu in posebno v okolici, kate-
rih ne more dobiti nikjer drugje nego pri
goriški policiji. Imamo dokaze, da v „Cor-
rierovih“ člankih so podane dobesedno take
misli in trditve, katere so že prej pripo-
vedovali vitez Bosizio, komisar Prinzig in Con-
tin! — V tem pogledu se nahaja „Cor-
rierovo“ uredništvo v pisarni goriske policije.
Ako se pa peča g. Contin s takimi posli,
potem ni čuda, ako ni imel časa, da bi bil
prisilil uboge ujetnike, katere je spravila
pod ključ edino le slaba volja naših nasprotni-
kov. — O, o teh rečeh bo še dovolj go-
vora na drugih mestih, a takrat „Soča“ ne
bodo plenili, ker tudi moč goriske cenzure
ni vsemožna. Na svidanje do takrat!

Il „Corriere“ in njegovi poročevalci.
— V zadnjih svojih številkah poroča „Cor-
riere“ natančno (!) o rečeh, katere so se go-
dile z u. n. j. Gorice, čeprav njegov poroče-
valec gotovo ni bil zveran, ko so se dogajali
opisani čini (!?) Ravno tako je z nego gotov-
vojski sporočil, da je Slovenec, dijak Zigon,
ubodel že večkrat proslulega Valentinuzija
ter sploh je znal obširno sporočiti o naj-
manjši zgaži, katera ni šla na roko njegovi
in njegovih zagovornikov politiki. Kar se je
godilo proti Slovincem, tega ni videl
in tudi ni dobil nikakega sporočila od strani,
katera ga je obvestila o dogodkih v Št. An-
drežu, Podgori, Št. Petru in obeh Vrtojbah.

Res čudno! Kar se je zgodilo njemu pod
nosom — tega ni videl! Ni sporočil nič o
dogodku 25. marca pred hišo št. 28 v ulici
Formica, kjer je bil uboden neki
Slovenec in k temu še vojak samo
radi tega, ker je izustil besedo
„Zivio!“ Ta dogodek je javna tajna v Go-
rici in zgodil se je v noči mej 9. uro 50 m.
in 10. na sredi ulice. Vojak je šel v družbi
enega civilista in zagovarjaje se je glasneje
izustil „Danes smo ga pili — Zivio!“
To je zadostovalo, da sta ju napadla dva —
v ulici Formica dobre znana —
vročekrvnca, in eden teh je ubodel vojaka,
na kar sta ubežala. O tem dobro znanem
dogodku ne ve nihče nas „Corriere“!

„Corriere“ tudi ni znano, da je
nekdo dne 24. pr. m. mej 8. in 8½ uro
zvečer šestkrat ustrelil za gg. I. B.
in M. T., katera sta šla iz Gorice proti
Ozeljanu in se glasno slovenski raz-
govarjala o bas pretekli volitvi v vele-
posvestu. To se je zgodilo blizu „Bajte“. Oba
sta srčno usla napadalcu, kateri se je skril
v gozdu.

„Corriere“ ne ve dalje nič povedati,
da so pričakovali našega tiskarja g. A. G. v
nedeljo zvečer na voglu ulice Orzoni in
Corno nekateri goriski pobalini — mej ka-
terimi je bil tudi eden vojak iz bram-
bovskega polka — in ga hoteli zavratno na-
pasti s kamenjem in palicami. To bi se bilo
gotovo zgodilo, da ni stopala za njim večja
družba, katera je videla napadalec in pre-
prečila izvršitev. Moremo poslužiti s pričami!
„C.“ sploh ni slišal nobenega žaljivega
klica proti Slovincem ne proti državi. O tem
govorimo na drugem mestu!

Kakó so slepi in gluhi! — Nasi gos-
podje pri glavarstvu vitez Bosizio, komisar
Prinzig in Contin so bili že prej, predno sta
naznanjala „Corriere“ in „Sentinella“, istega
menja, da vse demonstracije gorških Lihov
so se vršile dostojno, da ni padla ne ena
zaljiva beseda proti Slovincem in zlasti da
ni bilo veleizdajških vsklikov. Take trditve so
vrgli v obraz našim veljavnim možem. Ni
dvoma, da se je poročalo v enakem zmislu
tudi v Trst in na Dunaj.

Ker torej naša redarska in politična
oblast ni videla nič ne slišala nič, kar smo
morali čuti in prestajati vsi Slovenci v Go-
rici, a da merodajni krogi ne bodo tavali po
temi, smo poskrbeli za neštetoletno priče in
pisemnih izjav o demonstracijah proti Slo-
vincem in proti državi. — O skandaloznih
demonstracijah proti Slovincem v obče je
prič na stoltnje; jedna sama priča od teh
odvaga vse tri imenovane gospode pri gla-
varstvu. Poskrbelimo je torej za priče o
teh-le ljubeznivih psovkah goriske policije
svojni in gosposke lagaje: W. Gorizia ita-
liana liberata dai scavi! Morte ai scavi!
M—da per i scavi! Fora i scavi! Abbasso
ste carogne di scavi! Brusar i scavi! Impi-
cariti! — Vrh tega tega bo dokazanih
nebroj osebnih žaljev, zasramovanj in
psovanj.

Dalje je nad 100 prič za te-le vsklke:
W. Italia! W. Garibaldi! W. Re d'Italia!
M—da per l'Anstria!

Mi smo prav zadovoljni, da naša poli-
cija nič ne ve o tem, kar potrdi s prisego
vede ste ljudi. Po tem dejstvu bodo na Du-
naju lahko še najbolje sodili naše razmere v
Gorici. Zdal naj pa gospodje na glavarstvu
le dalje trde svojo!

Dostavljamo le še, da vemo tudi za
imena nekaterih takih oseb, ki so se drle
z enakimi veleizdajškimi vsklki. To la mi ne
bomo opravičali naloge policije v Gorici, da
bi skodovali kaki osebi; zato jih tudi ne
bomo ovajali. — Toda s celo gromado pi-
sanih izjav gorških mešanov dokazemo to,
kakó grozno da so slepi in gluhi nasi gos-
podje pri glavarstvu. Seveda jim taki dokazi
ne bodo ljubí, toda zdaj je kocka padla;
med njimi in Slovinci je nastal nepremo-
stljiv prepad, zato ponehajo vsi obziri.

Volitve v veleposvestu. — Govori
se — a mi to prinašamo z vsro rezervno — da
je prodajalec jestvin Morassi, trg sv. Antona,
h. št. 1, dal 300 gld. Cernaticu Andreju od
Jožefa iz Sempasa. Cernatic je imel tudi po-
oblastilo od Fornazarieta Antona od Josipa.
— K Janez Rijavice u od r. Justa,
h. št. 33 v Ozeljanu, je pripeljal fikšker
Grusovin hlopača pl. Pauletig-a, prodajalca
žita v Gosposki ulici. Hlapec je prasal na
mistični pri Ljaku milničarja Tomaza Mer-
vica za stanovanje Rijavicevo, netjaka pl.
Pauletiga. Ko mu milničar pove, da stanuje
za cervkijo, je rekel hlapec: „Stric je na
smrti postelji in ga kliče k sebi“. To je
slišal tudi g. Anton Strukelj, posestnik in
krečmar na Ljaku, občine Kronberg. Rijavec
se ni udal hlapecemv prigrvarjanju in rekel,
da je oklad pooblastilo za grofa Alfreda
Coroninija. Pl. Pauletig pa je čakal izida
tega opravila v kremi v Tivolii.

— Žid Amadeo Bolaffio je v kazenski
preiskavi radi cerkvenega vina v Kronbergu
in torej ni imel pravice voliti.

— G. Ulrika Golja, veleposestnika v
Dornbergu, je nagovarjal prodajalce jestvin
Giuseppe Cossar, via Vogel, 16, čegar žena
je od Balohov iz Dornberga, sledeče: Česte
vdobit danes za eno dobro bandimo?

— Mulitsch (Mullie) Karlo via Mo-
relli 18, posestnik fužine v Batujah, je na-
govarjal gosp. Pečenka iz Peka v Ribenbergu,
da naj da svoj glas dr. Verzeznassiju.

Kdo izziva? — 25. m. m. pri zgodnji
maši v cervki sv. Ignacija so Italijani, ki
je duhovnik Koršič molil slovenski Očenaš
in Češčena si Marija, glasno kričali, „che
gli vegni un colp!“ Med celo mašo so Lahi
godrnjali in kleli. Koršič vabi otroke k nauku,
a te, ki pridejo, zapodijo laski faloti iz cervke,
in samo ti, kateri pridejo v cervko, ko je že
Koršič tam, ostanejo brez preganjanja.

Laška nestrpnost. — Med onimi ve-
leposvestniki v mestu, ki so imeli veliko trpeti
od mešanov radi tega, ker niso hoteli oddati
svojega glasu kandidatu političnega društva
„Unione“, ampak so imeli dovolj poguma in
stalnosti, da so glasovali za gospoda Alfreda
grofa Coroninija, je tudi gospa Katarina

Fischer, ki ima svoje posestvo na slo-
venskih tleh, a se peča v mestu z unumni
vrtinarstvom. Svojo prodajalnico zvežih cvetic
ip vencev ima sedaj do 1. maja nasproti
gledališki kavarni, a potem v svoji hiši Via
ponte nuovo. Imenovano gospo so prego-
varjali različni čimtelji, da bi prelomila dano
besedo ter glasovala proti našemu kandidatu;
a ker ni to pomagalo, napadli so jo na ne-
čuten brutalen način v laskih listih ter
grlo obrekli. Dolžnost je torej vsakega
Slovenca, ki rabi sveže cvetlice, vence in
druge izdelke u-netnega vrtinarstva, da jih
naroči pri imenovani gospi in to tem bolj,
ker je tvrdka Fischer jako solidna in za-
nesijiva.

90 ur v zaporu so bili mladeniči iz
St. Petra in Vrtojbe, ne da se je z njimi
postopalo po zakonu, ki govori o najdaljšem
roku 48 ur. Da, mladenič Cijan je bil pre-
slišan šele na šesti dan. To, lo so kršenja
naših zakonov! Ali naj ostane vse to
brez kazni? Menda ne! Ako ne drugod,
pridejo gospodje na zatožno klopi v parla-
mentu.

Kdo jim je povedal? — Nasi gos-
podje na glavarstvu so preiskovali, kdo
neki je poročal ljudem na deželi, kateri ve-
leposvestniki so glasovali z Lahi, da je potem
demonstriralo proti njim. Iskali so prave
„Urheberje“ po receptu „Corrierovem“. Čudno,
da niso nekaj tako domnevanih „Urheber-
jev“ deli kar pod ključ! To bi bilo radi-
khalno! No, o teh rečeh bo še govora na
drukih mestih. — Zdal pa gospodom jedno
vprašanje: V četrtek jutraj so spustili iz
ječe 13 nedolžnih mladeničev; že dve uri
poprej je čakala pred ječami množica go-
riske mularije, da je mladeniče — zasramo-
vala. Kdo, vprašamo, kdo je razbopal po
mestu, da bodo mladeniči izpuščeni ob do-
ločeni uri?

**„Reichwehr“ o primorskih odno-
sajih.** — V zadnji številki smo ponatili
del članka o razmerah na „Primorskem“.
Tržaška „Edinos“ je objavila članek v do-
slovnem prevodu. Tržaški oficijozni so skušali
zagovarjati Rimabinijevo vlado, na kar je dal
„Reichwehr“ pod naslovom „Schach den
Italianissimi“ naslednji odgovor:

Wir haben jüngst die Zustände im Küstenlande
in die gehaltlose Belichtung gesetzt. Unsere Aus-
führungen haben ein lautes Echo bei den österreichisch
Gesandten im Küstenlande gefunden. Aus Triest, Görz
und Udine sind zahlreiche Zuschriften an uns gelangt,
welche der Genugthuung darüber Ausdruck geben, dass
das Treiben der Italianissimi gerandmarkt und zu-
gleich entschieden eine Aenderung des Träster Rege-
rungs-systems gefordert haben. Es wurden uns zugleich
mehrere Fälle mitgetheilt, welche in überzeugender
Weise darthun, dass die Italianissimi allerbis im Küsten-
lande ungesucht mit ihren bekannten „Idealen“ her-
vortreten. Natürlich rufen sie danach gerechte Erb-
reitung bei der slavischen Bevölkerung des gesammten
Küstenlandes, sowie bei allen rechtsinnigen Elementen
hervor. Dass die Italianissimi während unsich schlagend,
wunderbar ein föhlich nicht. Es passt den Herrschenden
eben durchaus nicht in den Kram, weil ihnen endlich
ein Blatt nicht die gewohnte lichte- und schonevolle
Behandlung zu Theil werden lässt. Das Geschimpfe der
irredentistischen Organe lässt uns daher vollständig kalt.
Mit solchen Leuten schlagen wir uns nicht herum. Hin-
gegen haben wir ein Wortchen mit den Officieren der
Träster Statthalterei zu reden. Diese möchten Dinge
abwägen, welche die ganze Welt sieht. Ja man geht
in der — wie sollen wir nur sagen — Beobachtung
so weit, dass man irredentistische Demonstrationen in
österreich-patriotische Kundgebungen umwandelt. Auch
der zähme Officiosus in der „Träster Zeitung“, der
sagt sein Dasein von alten Zeitungsschreibern trübt,
sagt sich zu einer Originalität von vierzehn Zeilen
auf, in welcher er von der bekannten Manier der
„Reichwehr“ schwafelt und augenverleumdend die Be-
hauptung von dem Dasein der Italianissimi als eine
förmliche Blasphemie hinstellt. Besitzt Herr v. Rimabini
wirklich keinen gesunden Verstand? Es sei dem
wie immer, wir werden uns nicht beirren lassen. Wir
werden nach wie vor schonevolle gegen die Italiani-
simi und gegen die Duldung, die man in der Träster
Statthalterei ihnen gegenüber hat, aufzutreten. Dem Irre-
dentismus soll und muss endlich einmal gründlich heim-
geleuchtet werden.

Popravek. — V smislu § 19. tisk. po-
stave prosim, da priobčite v prihodnji štev.
„Soča“ ta-le popravek:

1. Ni res, da so italijanski gojenci iz-
zivali sogojenca slov. narodnosti: res je pa,
da sta dva gojenca hotela izzivali, a da
sta bila zadržana od drugih kaskih gojencev.

2. Ni res, da se volja pri tem dogodku
niti ganil ni, kakor kaže preizkava, ki se je
takoj drugi dan pričela, in zadoščenje, ki
sta ga morala dati dotična gojenca sloven-
skim sogojencem. — V Gorici, 1. aprila 1897.
— Castelliz, vodja mal. semenišča.

Veleposestnik g. Štefan Corsiz, stan-
nuječ v Gorici, nas je zadostno prepričal,
da se ni udeležil volitve v veleposvestu. Iz-
javil je celo, da je bil pripravljen glasovati
za narodnega kandidata, ako bi bil videl,
da je bila znaga odvisna od njegovega glasa,
ukljub temu, da je obljubil obema strankama
svojo neustranost. Nimamo vzroka dvomiti
o odkritosrčnosti gosp. Korsiča.

Goriški župan — pekovski mešetar.
So, roga peka Glessiga v Rastelu je rekel
dne 23. pr. m. po izvolitvi nasproti svojim
delavcem-Slovincem te-le razzaljujoče besede:
„Mostri de scievi, gavé ciazpala costi (poka-
zavši jim dolgi nos), andé comandar in mon-
tagna“. Vsi ted besed so odgovorili službo
vsi štirje Slovenci-pomočniki. Gospa se je
šla pritožiti k vsemožnemu Bombigu in
illustrišsimu goriskemu. Ta je preskrbel druge
delavce. Italijani iz Vidma, ter jih
poslal na delo menda že v soboto, to je, ko
so imeli izstopiti Slovenci. Ne vemo pa iz
katerega vzroka, eden delavec je pobral sila
in kopila že prvega, drugi drugega, tretji
tretjega dne in četrli pa menda tudi uteče.
Tako je gospa Glessig jokaje: „poveri noi,
povero nostro pan, perderemo tutti aventori“
itl. zopet morala poklicati Slovence, da ji
pečejo kruh. Peči kruh in prodajati „bru-
stolline“ in „limonado“, na kar so navajani
Lahi, je velik razloček. — To je bil prvi
„fiasco“ najnovejšega goriskega mešetarja
brez patenta!

Prva izdaja današnje številke nam
je bila zaplenjena s tem-le odlokom:
Gospod Dragotin Strucelj, izdajatelj in
odgovorni urednik tednika „Soča“, tukaj.
Obveščujem Vas, da sem današnji šte-
vilko tednika „Soča“ (Izdaja za Gorico) za-
radi sestavka „Nemiri v okolici“ in „Kdaj

bo mir?“ zaplenil, in da je ob enem lukajsko
c. kr. glavarstvo naproseno, naj zaseže vse
primerke nahajajoče se v uredništvo, v Ga-
bršček-ovi tiskarni, v prodajalnicah in drugih
javnih prostorih.

V Gorici, dne 30. marca 1897.
C. kr. državni pravdnik
VIDULICH.

**„Slovenska krščansko-narodna zve-
za“** se imenuje novi klub, v katerem so nasi
poslanci. Danes popoldne smo prejeli brzo-
javko, ki naznanja, da ta klub šteje 36 član-
nov, in sicer: 16 Slovencev, 11 Hrvatov, 7
Rusov in 2 Čeha. Nabelniki so: Bulat za
Hrvatle, Barwinski za Ruse in Šušteršič
za Slovence. (Ali ni bilo drugega moža med
Slovinci?!?) Člani parlamentarne komisije
so: Biankini, Ferjančič, Gregorec, Laginja.
Dveh Srbov torej ni v tej zvezi? Obža-
ljemo!

Častna občana. — Občinsko stare-
šinstvo v Sv. Križu na Vipavskem je
imenovalo častnim občanom državna
poslanca gg. ar. Antona Gregorčiča in
grofa Alfreda Coroninija v znak
hvaležnosti na dosedanjem delovanju v blagor
naroda slovenskega sploh in vipavske doline
posebej. — Čestitamo!

Gosp. Anton Sussek, trgovec v Ra-
batiseu, prišel je v naše uredništvo in iz-
javil, da ni resnična trditve zadnje „Soče“
in „Primorca“, da je bil pijan samega ve-
selja vsled znage dr. Verzeznassije ter da
sploh nima vzroka veseliti se takih dogod-
kov. Ne stranjuje se, da je sin Kranjca, žal
mu je le, da ne more pokazati odločno
svoje pravo mišljenje, ker ga vežejo na to
le njemu znani vzroki. Priznal je odkrito-
srčno, da njegova trgovina uspeva le s
Slovinci, proti katerim, da se ni pokazal
nikoli sovražnega ter mej katerimi ima obilo
prijateljev. Gosp. S. naj dokaze z de ja-
njem, kar trdi, tedaj ne bomo dvomili o
njegovi izjavi.

Razpis službe. — Deželni odbor po-
kuzneze grofovine goriske in gradiške razpi-
suje izprazneno mesto deželnega tajnika z
letno plačo 1200 gld. in, dokler se ne pre-
klicé, z 10 odstotno draginsko priklado. Če
bo po preteku enega leta deželni odbor s
službovanjem zadovoljen, vkrene stalno po-
dletve službe ter zadobi tajnik pravico do
10 odstotnih plačilni povikov do dopolnje-
nega 25. leta službe in se mu bodo vstevala
leta za pokojnino po določilih veljavnih za-
konov. Prosilec je dokazati, da so končali
politično pravne studije, da so popolnoma
vešči slovenskega, italijanskega in nemškega
jezika in da so si v deseljanem službovanju
prisojili sposobnost v konceptu in pisar-
nihih poslih. Prošnje je podati deželnemu
odboru do konca maja t. l. Državni uradniki,
ki bi se hoteli oglašiti za službo, naj pošljejo
svoje prošnje po načelnih dotičnih uradov.

Priloga. — „Gospodarski List“ za me-
see november in december je priložen da-
našnji številki.

Ostala Slovenija.

Trst. — Namestništvo je razveljavilo
sklep obč. sveta, s katerim je ta uničil izvo-
litev Nabergoja. Namestništvo se sklicuje na
§§ 111. in 52. mestnega statuta. Po prvem
paragrafu ima namestnik pravico, razveljaviti
sklepe, kateri nasprotujejo veljavni zakonom
in ustavi, po drugem pa odobruje obč. svet
volitve, ako ni vložen proti njim ugovor. Ta
namestnika odredila je bila prečitana v
obč. seji 30. marca. K besedi se je oglašil
svet. Spadoni, ki je začel nastevati bivšemu
poslancu in svetovalcu Nabergoju toliko parla-
mentarnih, političkih in osebnih grehov,
kolikor si jih more izmisliti le najbolj za-
slepl

Mir* poroča, da se beljaški Slovenci zbirajo vsak terek zvečer v Brunerjevi gostilni v Beljaku, celovški Slovenci pa vsako sredo v hotelu Sandwirtha v Celovcu. Toliko na znanje Slovincem z dežele in izven dežele, če pridejo slučajno v ta mesta in si žele zabavati in sestati s koroškimi rojaki.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Dne 27. m. m. se je sesel državni zbor. Tokrega zanimanja že dolgo ni bilo za poslansko zbornico kot ta dan. Galerije so bile do zadnjega kotička prenapolnjene, med radovednejši je bilo mnogo takih, ki bi radi sedeli doli med poslanci, katerim pa letos volilci nikakor niso hoteli privoščiti tega veselja. Največ zanimanja so obudili socijalni demokratje, kar je čisto naravno, saj je ta stranka prvi zastopana v državnem zboru. Točno ob 11. uri so prišli ministri, njim na čelu grof Badenji, kateri je pozval starostvo poslancev, zastopnika vlogneke trgovinske zbornice, Emanuela vit. Proskowtza, naj prevzame predsedstvo.

Pozvani pretsednik je najprej storil obljubo in potem otvoril sejo z daljšim govorom, v katerem je izrekel željo, naj bi se ne primirili politični in narodnostni prepripi ter spominjal poslance na izrek: Slogom rasto male stvari, nesloga pa vse pokvari. Na to je imenoval začasne zapisničarje, med njimi Slovenca dr. Šušteršiča, ter pozval poslance, naj storijo obljube.

Zapisničarji so prečitali formale obljube v vseh avstrijskih jezikih, na kar je zapisničar dr. Bartoli čital imena in so poklekali storili obljubo, vsak v svojem jeziku.

Starosta Proskowetz je potem naznanil, da cesar v ponedeljek popoldne državni zbor slovesno otvori in določiti prihodnje sejo na torek 30. t. m., začetni prvi sejo, ki je trajala konaj tri četiri ure.

V ponedeljek, 29. t. m., je Njegov Večanstvo s prestolnim govorom otvorilo državni zbor. Prestolni govor omenja razširjenost volilne pravice. S tem je omogočeno, potezati se za koristi vseh krogov. Popolnjenje ustave dobiva svojo važnost po prizadevanju za zdrave socialne reforme. Prestolni govor poudarja potrebo, da se skrbi za prebivalstvo v materijalnem in kulturnem pogledu in da se ublažijo nesprotstva v okviru obstoječega reda človeške družbe. Prestolni govor navaja tri razne reforme, katere treba izvesti. Da se rešijo vsa ta vprašanja, ne bodo smela ovirati rešenja istih narodna in politična nesprotstva. Vsepono rešenje teh vprašanj ho uplivalo blagodejno na vse dežele in vsa plemena. Vlada si ho prizadevala, da odstrani zapreke združenju in da pobujajo se zalitve privede do sprave v mejah veljavne ustave. Deželni zborom treba dovoliti večjo svobodo v gibanju.

Glede vnanje politike izraža prestolni govor nadejo, da delovanje vlasti na vzhodu dovede do uspešnega rešenja. Ukrepil vlasti merijo na to, da se ohrani status quo in da se zavrnejo v svoje meje tendence, nevarne mira. Prestolni govor graja vedenje Grške in svetuje Turčiji, naj odstrani žalostne zlorabe, ki skrivajo v sebi kal velnih nemirov.

Gospodarska zbornica je imela 27. m. m. nenavadno dobro obiskano sejo, v kateri je najprej ministerski predsednik grof Badenji naznanil, da je cesar imenoval predsednikom gospodske zbornice kneza Alfreda Windischgratza, za podpredsednika kneza Karla Auersperga in grofa Ernesta Hoyosa.

Predsednik knez Windischgratz je otvoril sejo z daljšim ogovorom, na kar so novi člani storili obljubo. Po rešitvi nekili formalnostij je predsednik sejo zopet zaključil in določil prihodnje na sredo 31. marca.

Avstrija. — Položaj in veljava ljudskoskolskega učitelja v Avstriji sta se precej izboljšala, odkar imamo novi državni šolski zakon. Vzlic temu pa prebivalstvo se danes nekoliko prezira učiteljski stan. To se najbolj vidi že iz tega, da od začetka parlamentarne dobe do danes ni bil noben ljudski učitelj državni poslanec. Ljudskoskolski učitelji imajo pač toliko sposobnosti za ta časten posej, kakor stajerski Kaltenegger ali se marsikdo drugi. Šele letos je izvoljen ljudski učitelj Dresel v državni zbor. Volila so ga predarlska mesta. To je nekako priznanje enakopravnosti učiteljev z drugimi stanovi.

Z Dunaja poročajo: Preavtli cesar je 21. t. m. obiskal razstavo umetnin v „Kunstlerhausu“, kjer je razstavljen tudi kip, kateri je izdelal vrli slovenski umetnik g. Alojzij Repič z Vrhopolja pri Vipavi. Cesar si je dal Repiča predstaviti in ga je odlikoval z jako laskavo pohvalo.

V novem državnem zboru je zastopanih 191 Slovanov, in sicer 82 Čehov (k tem pristevano tudi 18 konservativnih veleposestnikov iz Češke in Moravske), 69 Poljakov, 16 Slovincem, 11 Rusinov, 11 Hrvatov in 2 Srba. — Od drugih narodnostij pa je 19 Italijanov, 5 Rumuncev, 14 mednarodnih socij. demokratov in 196 Nemcev razne politične barve. — Od 82 Čehov je 45 Mladočehov, 1 radkalec (Vašaty), 15 kompromisovcev z Moravske, 2 konservativna, 1 agrarec in 18 veleposestnikov. — Od 69 Poljakov je 59 članov poljskega kluba, 1 konservativce (iz Bukovine), 1 neodvisni, 2 polj. ljudske stranke in 6 prisadev Stojekovskega. — Med Rusi je 5 neodvisnih in 6 takih, katere je poljski klub podpiral proti neodvisnim.

Ozerska. — V nadjarskem mestecu Hodmežvasarhely se vsi sedaj kazenska obravnava proti družbi morilcev, katere je umorila celo vrsto ljudi le iz dobičakarje. Na Ogerskem imajo naured pogrebna društva, katere so tako organizovana, da dobé sorodniki po umrlem družniku precejšno svoto izplačano, navadno po 50 do 100 gl. Vsakdo je lahko član več takih društev in ker jih je v omenjenem mestu jako mnogo, so dobili sorodniki po 1400 gl. To je za-

peljalo zlasti mnogo žensk, da so vpisale svoje sorodnice v ta pogrebna društva. Kmalu potem so iste zastupile in vtakline dotični denar v žep. Ljudje so tako demoralizovani, da je mati zastupila svojo hčer, v drugi hiši zopet hči svojo mater. Ta grozna pohlepnost in popačenost je nastala vsled upliva židov. Ti umori — katerih je doslej dokazanih 42 — niso jedini dokaz. Dobiti je še mnogo drugih. Posebno značilen je naslednji slučaj: Sn precej imovitega posestnika je ne dolgo tega umoril očeta, svojo mater, tri brate in dve sestri, vse v jedni noči. Ko je prišlo sodišče temu zločinu na sled, je mladi hladnokrvno priznal, da je storil umor, da bi on dobil vse očetovo premoženje. Ker se ni bil polnoleten, ga sodišče po ogerskih zakonih ni moglo obsoditi na smrt. Pred končno obravnavo je šel morilec stric k nekemu odvetniku in mu obljubil znatno nagrado, če izposluje, da sodišče njegovega netjaka proglašajo polnoletnim. Odvetnik je vprašal moža, čemu to želi, na kar mu je isti odgovoril: Veste, gosp. doktor, ko bi bil Josko polnoleten, bi ga obesili in jaz bi poddedoval vse imetje, dokler je pa mladoleten, ga pa ne morejo obesiti. Pač ljubezni stric, ki se toliko potruji, da bi spravil svojega netjaka na vesela! — Sploh pa se more kaj takega le na Ogerskem dogajati.

Ostale države. — Grški poslanik in bivši ministar Papanikalopolis je obiskal na Kreti bivši ustaški tabor, katerega so bombardovale evropske eskadre. Dal je preiskali vse bombe, kar jih je bilo še najti in nabral jih je 7 ruskih, 7 palijapskih, 3 avstrijske in nad 20 nemških. Te bombe se zlože v Atenah v Helenskem muzeju in piramidah, ki bodo spomenik evropske kulture koncem 19. veka.

Nedavno je navedenski ustaški vodja Takis imel hud boj s turškimi vojaki blizu Geneve. V dolgem beju je pogled Turke v beg. Pa tudi druge ustaške čete se kladijo po Makedoniji. Za Turke hode to najneugodnejše, da hodo inali ustaše za hrbitom, ako pride do vojne z Grško. — Bolgari so pa dosedaj v Makedoniji se najbolj mirni. Za Grke se ne marajo bejevati, za lastno osvobodjenje pa se jim čas se ac želi ugoden. Dokler Grki niso zagotovljeni, da Bolgarija poseže v boj, nimajo dosti upanja na uspehe. Svoboda v Alzaciji in Lotaringiji je mnogo manjša, kakor v ostali Nemčiji. Se vedno velja za ti deželi nekako obsedeno stanje. V Alzaciji in Lotaringiji smejo politične oblasti prepovedati izhajanje listom in proti tej odločbi ni pritožbe. Prav te dni je namestnik dvema listoma prepovedal izhajanje, ker sta objavila članka, v katerih pravi, da se pravi Alzacijci ne udeležo slavljenja stoletnice rojstva Viléma I.

Novi predsednik Združenih držav, Mae Kinley, je napovedal povišanje carin. Pri tem se ho gledalo na to, da se varuje domača ameriška obrt. Množim evropskim izdelkom se ho zopet zaprl pot v Ameriko. Razne evropske obrtne države bodo želelo prizadele.

Vojska na Kreti.

Iz Grške prihajajo vesti, da se proglasi vojska proti Turčiji dne 6. aprila: na ta dan namreč narod slavi spomin na osvobodjenje izpod turške jarma. Grška upa, da vlasti do tega dne sprejmo njene predloge. — V noči 29. marca je odpoval prestolonaslednik v Aten na turško mejo, kjer prevzame glavno poveljstvo vojske. Narod mu je prirejal sijajne ovacije. Istega večera je bila skupna rodbinska večerja na dvoru. Kraljevič je poljubil roko metropolitu, objel svoje roditelje, soproga pa ga je spremljala na kolodvor. Odpejal se je o polnoči. — „Temps“ javlja, da je zbiranje Grških čet dovršeno, tako da se more zopeteti vojna. — Nekateri časopisi pa javljajo, da je grški kralj položil svojo čast kot imejitelj enega ruskega polka.

Med tem, ko se na Grskem pripravljajo, je bojevanje na Kreti že pričelo. Ustaši streljajo na turške brodove in tudi na brodove velevlavstj, zlasti pa so streljali na jedno avstrijsko ladjo. Govorijo se, da čete polkovnika Vasova pri tem sodelujejo. Avstrijska vojra ladja „Elster“ je streljala na ustaše z granatami.

Velevlasti pa se vedno niso na čistem, kako raj izvedo blokado Grske. Anglija mena se ni pridobljena za blokado, ker sedaj prihajajo vesti iz Berlina, po katerih se Nemčija odtega in tako zvanega evropskega koncerta, ako Angleska ne privoli v blokado. No, te vesti se zopet oporekajo, vendar pa nemški listi izražajo željo, da naj se nemško brodojve pokliče domov.

SVOJI K SVOJIM!

Vsem pravim narodnjakom v Vipavi in nje okolici, kakor tudi vsem popotnikom, kateri pridejo v Vipavo, pripravomamo tojlo, naj se drže strogo narodnega gesla »Svoji k svojim« ter naj obiskujejo v Vipavi, dobro znano narodno gostilno

„PRI DOLENCU“

katera ima zelo pripravne prostore za to obrt. Lepe sobe, prostorno dvorišče, hlevi, jako vabljivi vrt tik izvira Vipave itd., potem dobro vino, kuhinja in vestna postrežba je najboljše pripravna gostilne. Pravi narodnjaki se morajo ogibati takih gostiln, katerih gospodarji ne čutijo za narodom!

Več narodnjakov.

Jakob Klemenec, trgovec z manufakturnim blagom, ulica S. Antonio št. 1 v Trstu, naznanja stavnemu občinstvu, da je poslal na deželo svojega zastopnika, gosp.

Franjo Klančer-ja,

kateri se predstavi v kratkem p. n. odjemnikom. Prosi rodoljubne rodbine, da ohranijo naročila za njegovega popotnika. 84—2

Deloljubne

osebe — povsod, — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pisмено povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, post. rest.

Poslanice*).

Podpisani izjavljam, da sem bil prisiljen prižgati sveče na svojih oknih na večer nasprotnikove zmage, a nisem tega storil iz prepričanja, in tudi ne radi veselja nad zmago, kakor se govori.

Tudi nisem prodal svojega glasa nasprotnikom pri volitvi v mestni skupini, kakor na nekateri obrekujejo, pač pa sem se do sedaj zdržal vsake volitve.

V prihoduje bom tudi dejanski kazal, da sem in ostanem Slovenec.

Josip Makuc, trgovec v Gorici, Franc Jožefa cesta.

Pojasnilo gg. kolegom. — Ni istina, da sem in hujškam proti nekaterim g. kolegom, kakor sem imel čast slišati. Marveč to je le golo obrekovanje i natočevanje. Dotičnika pozivljam, da javno pove — kaj in kako! Drugače ukrenem potrebne korake. — Kar se tiče mojih vaščanov, ni zopet istina, da se razburjeni proti meni — marveč po vsem zadovoljni so z mano. — Toliko za sedaj!

Voglarji, dne 31. marca 1897.

Vuga, učitelj.

Ker sem slišal, da me nekateri obrekujejo, češ, da sem volil v veleposestvu iz Italijani — izjavljam, da je to nesramna laž in da so oni, kateri širijo to govornico, obrekovalci mojega narodnega poštenja.

Pozivam torej slehernega, kateri misli, da sem bil v katerikoli zvezi z Italijani, naj pride z dokazili na dan, da pridca na sled začetniku takega obrekovanja. Proti istemu nastopim sodnijskim potom.

Sključujem se o ti priliki na veleuč. g. dra. Aleksija Rojca, kateri dobro pozna moje narodno prepričanje, in na g. Andreja Gabrščeka, ker mi je on izpolnil glasovnico z imenom narodnega kandidata v gostilni pri „Zvezdi“.

Cesta, dne 30. marca 1897.

Fran Batté, veleposestnik.

Dostavek uredništva. — Gospod B. je znan kot iskren narodnjak in je naravnost nemogoče, da bi tak mož izdal svoj narod. Tolike poštemu rodoljubu na čest.

Prejšnji biljanski župan — naj počiva v miru — je bil proti moji osebi to, kar je bil kivolčni Robespierre proti nesrečnemu Ludoviku XVI. a sedalni, kakor ta sledi:

Grede skozi Biljano je srečal župan prav tiste dni, ko je bil izvoljen županom, svojega kolona, ki je gnd krave na vodo. Poleg njega itoča krava je slučajno zamakala. To kravje vdenje pa se g. županu ni zdelo naravno, zato se postavi pred njo in glasno reče: »Krava nemuna, kaj se tako »rešpetira« svojega gospodarja-župana?«

Mislim, da ni treba komentarija in daljših pojasnil, to dokazuje, kom mi je bilo občeavati za časa mojega službovanja v Biljani. Vse zatozbe in dane informacije E. janskega županstva proti moji osebi pristevam k dejstvu — kakor zgoraj — z opazko, da radovoljivo prenašam vse zle posledice dotičnih (nekaj tudi radi lastne ne previdnosti) — saj tako mi veleva vera, stan in poklic.

Iz Biljane sem bil pohugnil s svojo družino v Gorico, zato, da se izognem vednemu tožarenju radi odpovedenega ni stanovanja in sledilje za to, da bi obvaroval svoji 4 6 letni hčerki uskranstva.

Družino sem primoran vzdrževati v Gorici, ker nimam tukaj podstrešja, kamor bi jo mogel spraviti. — Tako razvoljeno živčevom mi je prenašati poleg neznošnih troškov, trupalnih pota in čezmerno dolgih kužev in težav, še zlobno obrekovanje, da živim itd. itd. — Toda — vse kakor zgoraj — le to rečem: »Reši me najno B., o Gospod!«

Kožbano, dne 28. marca 1897.

J. Smolč, učitelj.

Odgover na poslano Franceta Podberšiča iz Doljne Vertojbe v »Primorcu« št. 7., dne 30. marca 1897.

Franc Podberšič se skljuje v poslanem, da on ni delal za nasprotnike v veleposestvu, ampak da je zasledoval kupčevalce slovenskih glasov.

Ta je bosa, dragi mešetar! Podpisani pojasnim jaz, kak narodnjak je Podberšič. Bilo je zvečer, 15. marca t. l.; dohila sva se v krčni gosp. Maraza v Doljni Vertojbi, ko grem jaz iz hiše Maraza, stopi za menoj Podberšič in reče: »Stoj, imam nekaj govoriti s teboj! Jaz odgovorim: »Kaj takega?« On na to: »Pojava v stran, da nihče ne sliši, in začne, »jaz sem poslan od gospodov, ti dobiš 150 gl. za tvoj glas, ako voliš na nasprotno stran, saj ne hode nobeden vedel, na kakšno stran voliš, ker se glasuje po listkih, pa od teh 150 gl. moraš meni dati 10 gl.« Nadalje govori: »Ti si podžupan naše občine, imaš občinske opravke na glavarstvu, na deželnem odboru, vsaka prošnja, t' bode vslišana in še druge dobrote bodeš imel od gospode, ker te poznajo povsod.«

Jaz mu odločno odijem ponudbo: da nima toliko denarja, da bi moj glas kupil za nasprotno stran. Videl je, da ne opravi nič z menoj, na to me je prosil, da naj molčim, da nikomur ne pravim tega, da ne pride s tem ljudem v zobé, ker bi njemu škodovalo kot mešetarja.

Dragi čitatelji ali je to narodnjak, kakor-čnega se on dela v »Primorcu« sodite sami! Tolike v pojasnilo.

V Dolj. Vertojbi, dne 1. aprila 1897.

Fran pl. Locatelli.

* Za sestavke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. v.

Podpisana izjavljava tem potom, da se državnoborskih volitev v veleposestvu 22. tek. meseca nikakor nisva udeležila ter zanjmanjva vsako govornico, bodisi da bi se bila osebnio ali po pooblaščenem vtikala v to stvar, kot prazno in neresnično.

V Gorici, 26. marca 1897.

Grofica Ana Strassoldo r. bar. Moseon, Anton Grof Strassoldo.

Po Čepovanu in sosednjih občinah se govori, da bi bil gospod Anton Kofol, veleposestnik in župan v Čepovanu svoj glas prodal Italijanom.

Nekoliko minut pred deveto uro sem podpisani na glasovnico g. Antona Kofol-a zapisal »Alfred grof Coronini-Cronberg, posestnik v Gorici«. Kmalu potem je Kofol šel na volišče z podpisano glasovnico. Vprašam torej, kje je imel čas in priliko, da bi kupčeval za glas svoj?

Da je ljudstvo radi dogodb pri zadnji volitvi razdraženo, je umljivo; da poizveduje po izdajalcih; je naravno; da se s studom obrača od kupčevalcev in prodajalcev glasov, mu celo dotičniki ne smejo in ne morejo zameriti; da se pa vedno pošteni značajni narodnjaki brez dokazov, da celo brez vsakih indicij sumičijo in dolže narodnega izdajalstva, to je nevarno početje, je nenarodno in grešno.

Bl. Grča.

Ker se v Brdih in po okolici gorški, raznaša nesramna govornica, da sem se izneveril Slovincem pri volitvi v veleposestvu dne 22. t. m., oziroma da sem prodal svoj glas in volil za Lahe, izjavljam tem potom, da je to nesramna laž; kajti jaz sem se držal moštva in narodne discipline in volil kandidata, katerega je priporočilo politično društvo »Sloga«.

Res je, da sem bil dan pred volitvijo pri glavarstvu, ali ne zaradi glasovnice, marveč da sem pustil popraviti pomoto v vabilu, ker se je glasilo Andreja od Andreja namesto rajnega Andreja, in potem še zaradi drugega opravka.

Oziraje se na vse to vahim torej dotičnika, kateri je to govornico raznesil, naj pride na dan z dokazi, drugače ga smatram kot najhujega obrekovalca in lažnjivca.

Podgora, dne 30. marca 1897.

And. Kocjančič, veleposestnik.

Podpisani — kot bivši volilni mož za V. skupino za županstvo Anulovo — izjavljam, da ni res, da sem se prodal ter sploh, da je vsa govornica o prodaji le grdo obrekovanje moje osebe. Stvar je le v toliko resnična, da mi je dal moj sovotilec Mila Križnič svojo glasovnico naj jo izpolnim — ker on ne zna pisati; ko sem isto izpolnil in jo spravil v desni žep, sem obe izgubil na čuden način. Hotela sva voliti ustmeno, a ker sva dobila glasovnici pri komisiji sva volila dra. Antona Gregorčiča, a v naglici sem bil celo pozabil napisati besedo »doktor« pred imenom. Ni resnica, da so nama drugi volilci prečrtali ime dra. Waiza in naju prisilili, da voliva na dra. Gregorčiča.

Kar je govori v tej zadevi Mila Križnič v svoji šali, — katere je izvir vsej govornici — jaz ne morem odgovarjati.

Anton Gabršček, iz Anulovega št. 16.

Ker se je raznesel glas, da sem podpisane volil z italijansko stranko, oziroma, da sem prodal svoj glas, prisiljen sem tem potom odločno zavrniti take govornice, kot izmišljotine in grdo obrekovanje. Ako bi se drznil še kdo razširati take vesti, postopal bom proti njemu sodnijskim potom.

Kobaljšče, dne 1. aprila 1897.

Josip Velušček, pa domače Kobalar.

Po naši vasi se širi govornica, da sem bil podkupljen tudi jaz o priliki volitve v veleposestvu. Na to predržnost odgovarjam, da sem dal svoje pooblastilo z izkaznico in glasovnico veleposestniku Andreju Černatiču iz Sempasa

z izključnim povdorkom, da mora voliti visokor. gospoda Alfreda grofa Coronini-ja. Kako je volil moj pooblaščenec, katerega sumičijo, da je volil v imenu obeh naju nasprotnega kandidata, tega jaz ne vem in ne morem dognati, akoprov bi rad prišel do čistega. Kolikor se dostaja torej moje osebe, izjavljam da sem v tem oziru čist kot zlato ter pozivam vsakega, naj mi dokaže, ako sem bil deležen bodisi kake kupčije z glasovni ali narodnega izdajalstva.

Toliko v obrambo moje narodne časti. Anton Fornazarič, veleposestnik v Sempasu.

V zadnji št. »Soče« obdružuje me nekdo od zapadnih Brd, da sem glasoval in agitiral za Verzegeassi-ja. To je pa prazna izmišljotina, grda laž in obrekovanje. Zahtevam, da se dopisnik opraviči. Nasprotno pa izjavljam, kar sem pripravil tudi potrditi s prizgajo, da sem glasoval za g. grofa C. Glasovnico so mi podpisali pri »Zvezdi« v Gorici malo pred volitvijo Iromisije, kar lahko spričujejo vsi tam bivši volilci in tudi oni, kateri mi je glasovnico podpisal. — Drugič spričujejo Erzetič Josip iz Kožbane, Erzetič Peter od Janeza iz Podpoznika in Velisčič, veleposestnik iz Veleudola ob Idriji, da sem agitiral za g. grofa C. Ako bi isti to tajili, jih pozivljam na prisego. Zahtevam pa, naj se pokaže mož, kateri bi me dolžil nasprotno agitacije. Seveda mora biti mož, a ne breznčajnejš. — Dalje naj se prša dra. Waiza in župana iz Slovincem pri Muši, kak odgovor sem jim dal, ko so me nagovarjali za Verzegeassi, Rekel sem jim javno, da ne bodem nikdar glasoval za njih, ker že tako vem, da od njihovih poslancev si nič ne pridobimo. Prosim torej g. urednik, blagovolite ponatisniti ta popravek v zmlisu § 19. tisk. zak. v svoj list, ker drugače sem prisiljen drugim potom iskati in zahtevati zadoščanje za ostudno obrekovanje.*

Golobrd, dne 29. marca 1897.

Franz Cautig.

* Ker Vašega imena ni bilo navedenega v oni vestici iz Brd nima § 19. tisk. zak. tu nikako voljno, in priobčenoje Vašo opravičevanje le kot poslano oproti plačilo.

Robeldene Bastkleider Fl. 8-65

bis 4275 per Stoff z. kompl. Robe — Tansours und Shantours — Dampers sowie schwarze, weisse und farbige Hemmberg-Seldd von 35 kr. bis fl. 1445 per Met. — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Hananost. etc. (ca. 24) versh. Qual. u. 2000 versh. Parlon, Dessins etc., porto und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Seldem-Fabrikon G. Hemmberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

V neposredni bližini Gorice daje se za eno ali več let v najem

velika senožet

z okoli 200 centov izvrstnega semna na leto. Proda se tudi skoraj nova mlatilnica na vodo iz svetlovnoznane tovarne. — Naslov pri upravnistvu.

C. kr. krojni privileg. aparat.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovec v Gorici, na Travnik št. 22 I, nst.

Edina slovenska

zologa vsakovrstnega blaga ter gotovih obtek po najnovejši pariški modi za gospode vsakega stanu. Blago se prodaja tudi na metre tako po ceni, da lahko postreže vsakoreg. (Sukneno letno blago od 85 kr. po metru naprej). — Za celo obloko (3 m. 20 cm.) od gl. 2-80 naprej. Krojni štampi in karte za vsaki obloko se prodajo po gl. 1-50, vsaki drugi kos 1 gl.

Zahvala.

Žalostnim srcem radi nenadomestne zgube premile mi soproge

Marije Kovačič, roj. Savli

ne morem drugače, nego da iz globočine srca zahvalim vse one, ki so mi skazovali svoje sočutje med dolgotrajno mučno boleznijo in o smrti premile mi soproge, kakor tudi one, ki so skazali poslednjo čast ostankom preblage pokojne.

Vsemogočni plačaj vsem!

Idrija pri Bači, dne 29. marcija 1897.

FRANC KOVAČIČ.

4 zlate, 18 srebrnih kolaju, 36 častnih in diplom priznanja.

Kwizdov

Korneuburški redilni prašek za živino. Zdravstveno in dietetično sredstvo za konje, govedo in ovec.

Uporablja se že 13 let v mnogih hlevih, ako živina ne žre, ako slabe prebavija, dalje za zboljšanje tuleska in pomnoževje istega pri kralvah.

Cena: 1/2 skatulja 70 kr., 1/4 skatuljo 35 kr.

Pristno le z gornjo varstveno znamko se dobi v vseh lekarnah in mirodlincah.

Glavno zalogo ima

FRANC IV. KWIZDA

c. in kr. avstr.-ogerski in kralj. rumunski dvorni zalagatelj, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Jakob Gril,
trgovca z mešanim blagom in pekar
89-1 v GORICI 38-1
ulica Sv. Klare številka 4.
priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno onomu iz Brd, svojo bogato založeno prodajalnico raznega jediln. blaga, n. pr. kavo, sladkor, moko, otrobo, olje ter druge jestvine, kakor tudi vedno sveži kruh in drugo pecivo. Prodaja se na drobno in na debelo. Cene so zmerne, da se ne boji konkurence nikake druge prodajalnice. Kot Slovinci in podpiratej vsa, kar je slovenskega v Gorici, se toplo priporoča svojim sorojakom na deželi! Svoji k svojim!

Gabrijel Piccoli
lekarnar pri angelo v Ljubljani, Dunajska cesta
Najbolje priznane na II. mednarodni farm. razstavi v Pragi 1896. London — Pariz — Zolner 1892-1893.
Železnato vino preizkušena, zanesljiva vega učinka, ima v sebi lahko prebavljiv železnat preparat, kateri učinkuje pri slabotih, na pomankanju krvi in na živih trepih oseb, priporočljiv posebno tudi za slabotne, blede otroke. 18 16-5

Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 miligramov železnatega kislina in 10 miligramov železka iz skorje kineskega drevesa.
Lekarnar Piccoli v Ljubljani jamči za označeno, zmeraj jednako kakovost, potrjuje po kemični razkroji dr. H. Hagerja v Frankobrodu na Odr in prof. Balt. Knopitscha, zapričenega sodnijskega kemika v Ljubljani. Steklenica ima pol litra velja 1 gld., 4 polliterske steklenice 2 gld. 60 kr., franko s poštnino vred 4 gld.
Naredila izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani pravi povzročja znaka.

Anker 25, 25-12
Liniment. Capsiei compos.
Iz Richterjeve lekarne v Pragi pripoznano kot **izvratno bol ublažujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseli lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo** vedno le **Richterjev Liniment s „sidrom“** kot edino pravo in vzame le tako steklenico, ki je prevredena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamko. Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetljo. Na lvoški razstavi s prvo ceno — srebrno svetljo.
Tovarna uzornih telovadnih priprav JOS. VINDYŠ-A, v Pragi na Smihovu (Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816. se pripravoča k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavi. V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočilnih sprčil domačih in inozemskih. Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerne, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti. Navadne priprave so vedno v zalogi. Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštnino prosto. 80, 52-2
Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Zaloga piva iz prve kranj. eksportne pivovarne **T. Fröhlich-a** na Vrhniki pri Ljubljani v Rabatišču 18. - GORICA - via Rabatta 18.
Priporoča se p. n. gg. gostilničarjem in zasebnikom v mestu in na deželi. Prodaja izborno pivo v sodkih po 1/3, 1/2, 2/3, 1/4, 1/5 litra, in v steklenicah po 1/2 L. Steklenice pridejo iz pivovarne napolnjene, pasterizirane in plumbirane. NB. Glede cene in dobrote piva se ne bojim konkurence. Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporoča z gestom Svoji k svojim!
Joško Rovnan, zastopnik pivovarne. 81 5-2

Trgovca z manufakturnim blagom
Jurij Mose v Gorici
v Raštelu št. 8.
ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih in svilenih snovij ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta.
Najnovejše moderno blago in perilo za vsaki stan, kot n. pr. za uradnike, učitelje, čč. duhovnike itd.
Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje, pegrinjal, vsakovrstnih volnenih plahit i. t. d.
Vse po najnižji ceni.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček v Gorici
priporoča al. občinstvu
te-le v njeni zalogi izšle knjige:

„Saloanska knjižnica“
Dostaj je izšlo 54 brošuranih snopičev.
Prodajna cena za snopič je 18 kr. — Celoletna naročnina za 12 snopičev je 1 gld. 80 kr.
„Knjižnica za mladino“
Dostaj je izšlo 23 trilo vezanih snopičev.
Prodajna cena za snopič je 25 kr. — Celoletna naročnina za 12 snopičev je 2 gld. 40 kr.

Materino delo za Boga in domovino.
Za Slovenke priredil po hrvaškem izvirniku Simon Gregorčič ml. — Velja 70 kr. — Knjiga je polvaljena od devetih južnoslovanskih škofov.

Josip Pagliaruzzi-Krilanove POEZIJE.
Dva dela. — Cena vsakemu delu 50 kr.
Josip Pagliaruzzi-Krilanovi Spisi v prozi.
Trije snopiči in štiri slike. Skupna cena 60 kr.

Koledar za goriško nadškofijo za navadno leto 1897.
III. letnik. — Z bogato koledarsko in leposlovno vsebino. — Velja po pošti 50 kr.

Simon Gregorčič: Zbirka pesmij. Izbrane pesmi.
Cena lični izdaji 30 kr.
Anton Funtek: Zbirka pesmij. Izbrane pesmi.
Cena lični izdaji 50 kr.

Kažipot za Goriško in Gradiščansko.
Monsignor Andrej Marušič: **Epizoda iz kulturne zgodovine goriške.** Cena 10 kr.
Anton Klodič-Sabladoski: **„Materin blagoslov“, igra v 3 dejanjih.** Cena 18 kr.

„GLUHONEMI“ Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. **„GLUHONEMI“**
Spisal Anton Rudež. — 350 str velike osmine s 25 slik. — Znižana cena gld. 1,30.

Židovsko npravoslovje v Talmudu. Poročilo o delovanju deželnega zbora goriškega.
Cena 10 kr., 25 kom. 1 gld., 50 gld. 1,50, 100 gld. 2,50. Cena 10 kr. v prid „Sloginim“ zavodom.

Izšla je že knjiga: **„Venec slovanskih povestij“** 180 str. velike 8.
Čitice iz ruskega, poljskega, češkega, slovanskega in srbohrvaškega življenja. Cena s poštnino 55 kr.

Antona Martina Slomška: Spisi, zbrani za mladino. 5 snopičev. Vsaki snopič stane 25 kr.
Prof. S. Rutar: Zgodovinske črtice iz poknožene grofije goriške in gradiške. Cena s poštnino 55 kr.
Andrej Praprotnik: Pismi cerkvene in druge 2 snopiča. Oba snopiča staneta 50 kr.

„Popotnikov“ koledar za slovenske učitelje za 1897.
se prodaja v naši tiskarni in razpošilja na vse kraje vezan v platno za gld. 1,40, z zlato obr. gld. 1,50, v usnje vezan gld. 1,70, z zl. obr. gld. 1,80

V pisarni Seitz-ove tiskarne (nasproti semenišču) v Gorici prodaja se po znižani ceni 1 gld. 30 kr.
Veliki teden ali VELIKA NOČ, spisal prof. A. Marušič.
Knjiga se pošilja tudi po pošti na provzete. Kdor pa denar z naročilom vred pošlje, naj pridene še 10 kr. za vozni list.

Trgovca z vinom na veliko **Anton Pečenko**
Vrtna ulica 8 GORICA — Via Giardino 8 12 Gd. priporoča dalmlinsko vino iz Jelše in Šibenika, potem pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v solih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce. Cene zmerne. Postrleba poštna.

Reichenburško sukno in snovi za obleke!
Neposredna razprodaja med zastavnik! Naj se zahtevajo uzore naših časnih novostij. Najbolj zanimive obleke za spoudal — cela obleka gld. 6,70, gld. 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.
Franc Rehwald & Söhne Tuchfabrikatager Reichenberg i. B.

Pristno brnsko sukno blago.
Jeden odrezek (gl. 3,10 iz dobre 3,10 m. dolz, za 4,10 4,80 5,50 6,20 6,90 7,60 8,30 9,00 9,70 10,40 11,10 11,80 12,50 13,20 13,90 14,60 15,30 16,00 16,70 17,40 18,10 18,80 19,50 20,20 20,90 21,60 22,30 23,00 23,70 24,40 25,10 25,80 26,50 27,20 27,90 28,60 29,30 30,00 30,70 31,40 32,10 32,80 33,50 34,20 34,90 35,60 36,30 37,00 37,70 38,40 39,10 39,80 40,50 41,20 41,90 42,60 43,30 44,00 44,70 45,40 46,10 46,80 47,50 48,20 48,90 49,60 50,30 51,00 51,70 52,40 53,10 53,80 54,50 55,20 55,90 56,60 57,30 58,00 58,70 59,40 60,10 60,80 61,50 62,20 62,90 63,60 64,30 65,00 65,70 66,40 67,10 67,80 68,50 69,20 69,90 70,60 71,30 72,00 72,70 73,40 74,10 74,80 75,50 76,20 76,90 77,60 78,30 79,00 79,70 80,40 81,10 81,80 82,50 83,20 83,90 84,60 85,30 86,00 86,70 87,40 88,10 88,80 89,50 90,20 90,90 91,60 92,30 93,00 93,70 94,40 95,10 95,80 96,50 97,20 97,90 98,60 99,30 100,00
Blago za vrhno sukno, leden, Peravianne, Daskings, blago za državne uradnike, fini Kaunpangane in Gies-viot itd. razpošilja po tovarniških cenah poznanu, rečna 55 16 7
zaloga sukna **Kiesel-Amborf v Brnu, Brünn.**
Uzori zastojni in franko. Pošiljate po uzoreh. Pozor! P. n. občinstvo opozarja se posebno, da se blago dobiva mnogo ceneje, ako se direktno naroči mesto pri prekupovalcih Firma Kiesel-Amborf v Brnu (Brünn) razpošilja vse blago po resničnih tovarniških cenah brez dodatka rabata, kojega krojači dobivajo.

Teodor Slabanja srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.
Priporoča se prečistiti davčnim za zagotovljenje cerkvenih posol in trohly po najnovejšim uzore in najnižji ceni. **Muštrane, kelihov, svetnikov, id. id.** Sare reči pripravljajo ter jih v ognju posrebrljajo in pozlatijo. Da se znanje njih menj plemenite cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se po želji preč. p. n. gospodov naročnikov slavo prav vgodni plačim pozori.
Streljave iz bakra v ognju pozlačene najboljše iznajdbe, kakor tudi vsakovrstno enako popravilo in pozlačanje pripravoča tudi po najnižjih cenah. — Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine franko! 16 (2,3)

Hranilnica in posojilnica v Kobaridu reg. zaloga z neomejeno zavezo.
Razglas.
„Hranilnica in posojilnica v Kobaridu“, reg. zadruga z neomejeno zavezo, vabi najljubše svoje društvenike k **občnemu zboru** dne 8. aprila t. l. ob 2. pop. v zganovih prostorih s sledečim sporedom:
1. Poročilo blagajnikovo. 79
2. „tajnikovo.“
3. Razni nasveti in predlogi.
4. Volitev načelstva.
5. Potrjenje letnih računov.
Načelnišvo.